

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA 2025 ROK

Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku

W roku 2025 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów.

Odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi spoza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach i konferencjach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym, jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali również czynny udział w organizowanych szkoleniach.

Pomoc Romom była udzielana na wielu płaszczyznach:

- pomoc administracyjno-biurowa - polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić;
- pomoc materialna - polegała na przyznaniu stypendium dla młodzieży romskiej uczącej się w szkołach ponadpodstawowych i na uczelniach wyższych;
- wsparcie dla romskich ofiar holokaustu;
- wspomaganie w zatrudnieniu;
- ochrona kultury i tradycji romskiej;
- działania antydyskryminacyjne.

Bardzo ważnym i realizowanym przez nasze stowarzyszenie celem, jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej ludziom spoza środowiska, a także łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów. Priorytetem roku 2025, tak jak i poprzednich lat, było podnoszenie świadomości Romów w zakresie edukacji dzieci i młodzieży, co zaowocuje w przyszłości wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim. W związku z powyższym jak co roku Związek Romów Polskich podjął dalszą współpracę ze Szkołą Podstawową nr 1 w Szczecinku. Z dziećmi romskimi pracowały trzy asystentki romskie. Prowadzono świetlicę integracyjną dla dzieci romskich, polskich i ukraińskich mieszczącą się w siedzibie naszego stowarzyszenia. Finansowanie zadań edukacyjnych jest uzupełniane poprzez środki przyznawane na zadania oświatowe.

W celu promowania kultury romskiej w mediach współpracujemy z Radiem Koszalin, gdzie na bieżąco nadawane są audycje radiowe o tematyce romskiej, które noszą nazwę: „Romano Dżipen-Romskie Życie”.

W roku 2025 w stowarzyszeniu było zatrudnionych 2 osoby na umowę o pracę, 4 osoby na umowę zlecenie. Ponadto w stowarzyszeniu działają wolontariusze.

NAZWA ZADANIA:

1. „Stypendia dla uczniów romskich szkół ponadpodstawowych w 2025 roku”.

Zadanie obejmowało szereg działań, w ramach, których grupa uczniów otrzymała stypendium motywacyjne, wypłacone jednorazowo w wysokości określonej przez Komisję Stypendialną w **Regulaminie przyznania stypendialnym w roku szkolnym 2024/2025**. Wysokość przyznania stypendium nie była jednakowa dla każdego aplikanta, była uzależniona od ilości przyznanych punktów wyliczonych na podstawie tabeli punktacyjnej.

W roku 2025 stypendium otrzymało 69 osób z 75 aplikujących.

Wysokość stypendium uwarunkowana była również takim czynnikiem jak wysokość średniej ocen. Przyznawanie stypendiów przebiegało wg procedury zgodnej z Regulaminem przyznawania stypendiów motywacyjnych. Ostatecznego wyboru stypendystów dokonała Komisja Stypendialna. Informacja o decyzji Komisji Stypendialnej została wysłana do osób aplikujących. Zadanie było realizowane w pomieszczeniach stowarzyszenia i przy użyciu własnego sprzętu.

Otrzymana dotacja –131.000,00 zł wykorzystana dotacja 130.174,26zł.

Dotacja w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

Zadanie sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

2. Stypendia dla studentów romskich w 2025 roku.

Program stypendialny przeznaczony jest dla osób pochodzenia romskiego, posiadających obywatelstwo polskie, zamieszkałych na terenie Polski, studiujących na uczelniach lub będących słuchaczami kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów językowych, kolegiów pracowników służb społecznych. Stypendia motywują młodych ludzi do podejmowania nauki na studiach wyższych I, II i III stopnia i osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce. O stypendia ubiegały się kobiety i mężczyźni, bez względu na wiek i status materialny.

Szanse na stypendia miały osoby, które złożyły dokumenty zgodnie z *Regulaminem konkursu stypendialnego dla osób pochodzenia romskiego w roku akademickim 2024/2025* (wzory załączników były zamieszczone na stronach naszego stowarzyszenia). Na posiedzeniu Komisji Stypendialnej przedstawiono 44 zgłoszeń, nadesłane przez studentów deklarujących pochodzenie romskie, z czego 42 aplikacje spełniały wymagania formalne i otrzymała stypendium.

Otrzymana dotacja- 198.800,00 zł, wykorzystana dotacja 198.034,49zł.

Dotacja w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

Zadanie sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

3. Edukacja przedszkolna dzieci romskich w 2025 roku.

Jak w latach poprzednich, zakwalifikowano 100% chętnych dzieci, które rodzice zgłosili do projektu. Sporządziliśmy listę rodziców, którzy zgłosili się do naszego stowarzyszenia, w celu napisania podania z prośbą o refundację kosztów pobytu w przedszkolu swoich dzieci. Niektórzy rodzice sami opłacali przedszkole za dany miesiąc, następnie przynosili dowód zapłaty i na tej podstawie zwracano rodzicom pieniądze na ich konta bankowe. Opłacano również pobyt w przedszkolu bezpośrednio na konto przedszkola, po przedstawieniu rachunku. Z udziału w projekcie w roku 2025 skorzystało 8 dzieci, których rodzice wykazali chęć, by ich dzieci uczęszczały do przedszkoli. Zapewniono wszystkim chętnym zwrot kosztów opłat za przedszkole, ponieważ pokryły je w całości środki uzyskane z dotacji.

Uczęszczanie dzieci do przedszkoli stanowi ważny etap w edukacji dziecka. Szczególnie w przypadku dzieci ze środowiska romskiego, przedszkole w znacznym stopniu przyczyniło się do edukacji i integracji dzieci ze środowiskiem w poza swojej narodowości.

Otrzymana dotacja- 27.050,00zł, wykorzystana dotacja – 25.662,40 zł.

Dotacja w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

Zadanie sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

4. Utrzymanie integracyjnej świetlicy romskiej w 2025 roku.

W pomieszczeniach odbywają się zajęcia dla dzieci przedszkolnych i szkolnych w godzinach popołudniowych i po zajęciach w przedszkolu i szkole, ponadto przeprowadzane są rozmowy z rodzicami na temat celowości uczęszczania dzieci romskich do przedszkoli i szkół. Zajęcia prowadzą asystentki edukacji romskiej po studiach pedagogicznych oraz nauczyciele wspomagający. Kadra jest sfinansowana z SIO oraz Programu integracji romskiej. Zajęcia prowadzone są w grupach oraz indywidualnie i ukierunkowane są na potrzeby indywidualne dziecka. Prowadzone są zajęcia plastyczne, taneczne, muzyczne oraz sportowe w czasie okresu letniego, ponieważ wówczas dzieci wychodzą w teren.

Dzieci korzystają również z innych programów realizowanych na rzecz społeczności romskiej np.: wyjeżdżają na wycieczki edukacyjne, jeżeli są nowe ekspozycje muzealne w szczecińskim muzeum, to biorą chętnie udział w poznawaniu historii. Uczęszczają do kina i na wystawy skierowane do dzieci. Posiadamy bibliotekę bardzo bogato wyposażoną i dzieci również korzystają z jej zasobów,

wzbogacając przez to swoją edukację kulturalną, historyczną i obywatelską. Dzieci mają również zajęcia w języku romskim.

Na świetlicę uczęszczają również dzieci spoza środowiska romskiego. Dzieci te również korzystają ze wszystkich dostępnych pomieszczeń, na równi z dziećmi romskimi. Biorą również udział w zajęciach, grają w gry komputerowe, planszowe, uczestniczą w wycieczkach. W ramach zadania były zatrudnione 4 osoby.

Otrzymana dotacja - 130.000,00zł, wykorzystana dotacja - 120.043,95zł.

Dotacja w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

Zadanie sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

5. Rozwijanie zainteresowań i umiejętności dzieci i młodzieży romskiej.

W ramach realizowanego projektu zorganizowano w świetlicy warsztaty edukacyjne, podczas których uczestnicy poznali historię Świąt Bożego Narodzenia, związane z nimi tradycje i zwyczaje, a także znaczenie bombki choinkowej w kulturze polskiej i romskiej. Szczególną uwagę poświęcono symbolice ozdób świątecznych oraz ich miejscu w tradycji obu społeczności. Podsumowaniem warsztatów edukacyjnych było zorganizowanie konkursu z nagrodami na najpiękniejszą bombkę świąteczną wykonaną w różnych technikach. Uczestnicy mieli okazję rozwijać swoje umiejętności artystyczne i fotograficzne.

Finałowym etapem projektu była wycieczka do Fabryki bombek, w której udział wzięły dzieci romskie, polskie i ukraińskie. Wspólny wyjazd stał się doskonałą okazją do integracji, budowania wzajemnego zrozumienia oraz wzmacniania współpracy międzykulturowej. Uczestnicy nie tylko poszerzyli swoją wiedzę, ale także rozwijali różnorodne umiejętności, odkrywali nowe pasje i zainteresowania.

Otrzymana dotacja - 11.450,00zł, wykorzystana dotacja – 10.412,56 zł.

Dotacja w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

Zadanie sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

6. Wydawanie gazety romskiej „Romano Atmo- Cygańska Dusza” w 2025 r.

Zadanie polegało na wydaniu 6 numerów czasopisma „Romano Atmo - Cygańska Dusza”. Dzięki realizacji zadania pobudzaliśmy świadomość i przynależność społeczną i kulturalną narodu romskiego. „Romano Atmo” było doskonałym narzędziem do poznania kultury, historii i tradycji romskiej, a także wiarygodnym i rzetelnym źródłem informacji dotyczącym Romów z całego świata.

Nasz dwumiesięcznik, jak co roku, był tradycją, kulturą i historią romską w pigułce. Pozwalał nie tylko na poznanie Romów, ale i na podtrzymanie rozwoju i ochrony tożsamości i języka romskiego, a wszystko to podane w przyjemnej dla oka czytelnika formie.

Na łamach „Romano Atmo” dzielił się z czytelnikami poradami i wskazówkami z różnych dziedzin. Publikowane przez nas artykuły i reportaże były wskazówką dla niejednego czytelnika. Informacje, które przekazywaliśmy były kopalnią wiedzy dla romskich i polskich studentów piszących prace dyplomowe. Gazeta była również doskonałym uzupełnieniem prasy mniejszości narodowych, której na rynku wydawniczym wciąż brakuje. Tematem przewodnim dwumiesięcznika „Romano Atmo”, podobnie jak w poprzednich latach, była mniejszość romska oraz wszystko, co jej dotyczy. Szczególną uwagę poświęciliśmy młodemu pokoleniu Romów, które ma przed sobą całe życie, ale także wielowiekowy problem do pokonania, jakim jest edukacja. Podkreślaliśmy, jak ważne jest wykształcenie, promowaliśmy rozwój młodego romskiego pokolenia i uświadamialiśmy korzyści płynące z kształcenia się i zdobywania wiedzy. Współpracowaliśmy ze studentami romskimi, dzięki którym powstało wiele interesujących artykułów z różnych dziedzin. Czasopismo jest dystrybuowane na terenie całej Polski.

Otrzymana dotacja – 160.000,00 zł, wykorzystana dotacja – 159.598,82zł.

Dotacje na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego. Zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Fundacji im. Róży Luksemburg i prywatnych sponsorów.

NAZWA ZADANIA:

7. Kompleksowe utrzymanie biura romskiego stowarzyszenia w 2025 roku.

Zadanie polegało na dofinansowaniu utrzymania pomieszczeń stowarzyszenia (usługi obce, zakup materiałów i energii).

Dzięki możliwości opłacenia eksploatacji pomieszczeń naszego stowarzyszenia, mogliśmy właściwie realizować projekty, zadania i cele statutowe. Podtrzymywano kulturę i tradycję romską. Efektywnie wypełniano wolny czas dzieci i młodzieży na świetlicy integracyjnej. Poprzez możliwość stworzenia warunków pracy dla pracowników ZRP, stażystów, wolontariuszy realizowaliśmy zadania podtrzymujące kulturę, tradycję i język romski. Dorośli Romowie, młodzież i dzieci mieli zapewnione miejsce spotkań międzypokoleniowych i w ten sposób, czyli przy pomocy bezpośrednich kontaktów, realizacji zadań statutowych i projektowych podtrzymywana jest tradycja, język i kultura Romów. Na świetlicy dzieci grają na instrumentach muzykę romską oraz tańczą tradycyjne tańce romskie. Bez możliwości posiadania własnych pomieszczeń, nie byłaby możliwa realizacja zadań. Straciłaby na tym społeczność romska, nie tylko w naszym mieście, ale i w całej Polsce.

Otrzymana dotacja – 62.400,00zł, wykorzystana dotacja 52.863,35zł.

Dotacje na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego. Zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

8. Publikacja dwumiesięcznika „Romano Atmo – Cygańska Dusza” poświęconego promocji kultury i dziedzictwa romskiego.

Celem projektu było wydanie jednego numeru dwumiesięcznika „Romano Atmo – Cygańska Dusza” w nakładzie 500 sztuk. Grupą docelową dwumiesięcznika „Romano Atmo” byli przede wszystkim Romowie oraz stali czytelnicy pisma, a także osoby spoza środowiska romskiego zainteresowane tą tematyką i czytelnicy, którzy po raz pierwszy zetknęli się z pismem.

Czasopismo było dystrybuowane do najważniejszych bibliotek w kraju oraz do urzędów na szczeblu wojewódzkim i krajowym. Egzemplarze były wysyłane również do stypendystów szkół ponadpodstawowych pochodzenia romskiego, także studentom romskim, stowarzyszeniom romskim oraz udostępniane jest podczas wydarzeń organizowanych przez Związek Romów Polskich. Dodatkowo pismo dostępne jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej ZRP.

Otrzymana dotacja – 8.200,00zł, wykorzystana dotacja – 8.194,00zł.
Zadanie sfinansowano z fundacji im. Róży Luxemburg.

NAZWA ZADANIA:

9. Edukacyjne warsztaty z kulturą i językiem romskim – 7 edycja.

Celem zadania było przeprowadzenie serii warsztatów dla dzieci i młodzieży ze szkół i świetlic z powiatu szczecineckiego oraz pobliskich gmin i powiatów z województwa zachodniopomorskiego. Tematem warsztatów było zapoznanie młodzieży z kulturą, tradycją i językiem romskim. Łamanie stereotypów i promowanie integracji. Zajęcia odbywały się stacjonarnie w naszej świetlicy oraz w szczecineckich szkołach, a także w formie online.

**Otrzymana dotacja – 10.000,00.zł, wykorzystana dotacja – 10.000,00 zł.
Zadanie sfinansowane ze środków otrzymanych z budżetu Województwa
Zachodniopomorskiego w 2025 roku.
Zadanie zostało dofinansowane z dotacji Urzędu Miasta Szczecinek na zadania
oświatowe w wysokości 1.300,00 zł.**

Szczecinek, dnia 16-02-2026r.

Podpisy: